

DEN NORSKE KIRKE

Den norske kirkes nord/sør-informasjon

Utvalgsmedlemmer i DNK-NSI

Dato: 04.03.2014

Vår ref: 14/12-3 JDH

Deres ref:

Protokoll fra utvalgsmøte i Den norske kirkes nord/sør-info 3. mars 2014

Kl. 11.30-16.00 på Kirkens Hus - Borg

Til stede: Maria Skjerdingsstad, Inger-Torunn Sjøtrø, Ellen Ribeiro, Kari Winger Oftebro, Susanne Lende, Janne Dale Hauger (ref).

Forfall: Kristian Larsen, Bendik Vollebæk, Rita Ims, Åshild Solgaard, Lars B. Hellerdal, Elin F. Sæverås. Wenche Fladen i permisjon.

Sak 00/14: Manglende vedtaksdyktighet

Kun tre ordinære utvalgsmedlemmer var til stede på møtet. I følge vedtektene må det være minst fem medlemmer til stede for å fatte vedtak. Det ble derfor foreslått om å få tilslutning fra andre utvalgsmedlemmer pr. e-post.

Vedtak: Vedtak blir fattet som vanlig under møtet, med forbehold om at utvalgsmedlemmene som ikke var til stede på møtet tilslutter seg vedtakene pr. e-post.

Sak 01/14: Godkjenning av innkalling og protokoll fra forrige møte

Vedtak: Grunnet manglende vedtaksdyktighet ble sak 00/14 lagt til i sakslista. Innkallingen ble for øvrig godkjent.

Sak 02/14: Protokoll fra forrige møte

Kommentarer: Siv Bonde møtte på vegne av Inger-Torunn Sjøtrø ved forrige møte. Da utvalget delegerte ansvar for å behandle søknader om prosjektstøtte til sekretariatet ved forrige møte, ber utvalget om at sekretariatet informerer om eventuelle økonomiske tilskudd som ble gitt i perioden mellom forrige utvalgsmøte og d.d.

Vedtak: Protokoll fra forrige møte godkjennes med ovenfor nevnte kommentarer.

Sak 03/14: Den norske kirkes engasjement for menneskerettighetene

Kristine Hofseth Hovland og Gunnar Heiene innledet om det nye menneskerettighetsdokumentet «Sett undertrykte fri». Det ble orientert om bakgrunnen for utarbeidelse av dokumentet, samt innholdet i dokumentet, med særlig fokus på kapittel 5 (Kirken som moralsk pliktberer og kapittel 6 (Lokalt menneskerettighetsengasjement i Den norske kirke).

Momenter fra diskusjonen:

- Forholdet mellom etikk og politikk: Etske spørsmål vil nødvendigvis ha politiske konsekvenser. Hvor konkrete bør kirken være i forslag av handlingsalternativ og politiske løsninger?

- Menneskerettigheter tar utgangspunkt i staten som juridisk pliktberer. Viktig at kirka som moralsk pliktberer bidrar til å sikre dialog og kontakt mellom rettighetsgiver og rettighetshaver.
- Det internasjonale menneskerettighetsvernet er svakt når det gjelder løsninger på tvers av landegrensar. Få mekanismer som holder Den norske kirke ansvarlig for fattigdom, klimaproblemer og lignende i andre land. På disse spørsmålene kan etikk og moral være bedre virkemidler enn menneskerettigheter.
- Hvor kontroversielt er dokumentet? Det var flere runder ifm kapitlene om kjønn, abort og LHBT rettigheter.
- Diskusjon om kriteriene og hvorvidt ”nærhet” eller ”søsterkirker” burde være eget kriterium. Disse kan ses som ivaretatt av eksisterende kriterier.

Hvordan jobber vi vidare med denne saken?

- Behov for studiemateriell og/eller annet pedagogisk opplegg som kan brukes for å bidra til at enkeltmennesker setter fokus på arbeid med menneskerettigheter. Noen faktorer som er viktig å vurdere:
 - TILPASNING av materiell til:
 - Ulike aldersgrupper (for eksempel trosopplæring for barn og unge, bibelstudie/diskusjonsarbeid for voksne, innføring i rettighetsarbeid til bruk med voksne i forbindelse med fasteaksjonen), m.m
 - Ulike forkunnskaper: Noe som går i dybden og noe mer lett tilgjengelig. Et mer lettfattelig materiale kan ta utgangspunkt i kriteriene for rettighetsbrudd og utfordringsspørsmålene fra utredningen.
 - SE I SAMMENHENG med eksisterende prosesser/tradisjoner (for eksempel tilknytning til plan for diakoni, opplæring i MR i forbindelse med innsamlingsarbeid, slik som Fasteaksjonen)
 - PROFILERING av MR-tematikken ved bruk av kjente ledere (gjerne noen man ikke umiddelbart ville forventet) som oppfordrer kirkene til å jobbe med MR-spørsmål.
 - BESVARE SENTRALE SPØRSMÅL (gjerne fra flere ulike perspektiver, for eksempel gjennom film med ulike respondenter):
 - Hva er menneskerettigheter? Hvordan henger dette sammen med kristen etikk og moral?
 - Hvorfor skal vi som kirke jobbe med menneskerettigheter – på lokalt og nasjonalt plan?
 - Hvordan henger menneskerettigheter sammen med eksisterende engasjement i kirka, for eksempel diakonalt arbeid?
 - SPISSING av tema: Bør ikke bare ta for oss generelle prinsipp, men ha noe spisset materiale på spesifikke tema (gjerne med utgangspunkt i noen utvalgte tema-kapitler fra utredningen).
 - Viktig å finne en god måte å snakke om tema som kan være utfordrende for menigheten. I noen menigheter har for eksempel kirkeasyl skapt spild.
 - METODE for arbeidet bør vurderes nøye.
 - Filmsnutt: KN opplever at mange menigheter etterspør korte filmsnutter som kan brukes i gudstjeneste, trosopplæring og lignende. Disse bør tilpasses målgruppen og tiltenkt arena.
 - Studiemateriell
 - Bibelstudie - med teologisk forankring.
 - Turné?
 - Artikler til menighetsblad (studier viser at opp til 80% av mottakere av menighetsblad leser det. Stoff med

historier, lokal vinkling og bilder er særlig populært).

- Behov for å **kartlegge eksisterende MR-engasjement** i menighetene ved å innhente eksempler på hvordan menighetene jobber med dette. Kan løses på ulike måter, for eksempel ved uformell facebook-kampanje, eller ved grundigere metoder, slik som formell forespørsel til alle menigheter om å sende inn deres erfaringer.
 - o Evt. materiell bør synliggjøre ulike eksempler på hvordan menigheter har engasjert seg i retthetsbasert arbeid. Viktig å **skape bevissthet** om det gode eksisterende arbeidet.

Vedtak: Utvalget takker for grundig orientering, og ser frem til å jobbe med å ta menneskerettighetsarbeidet videre og koble det til tematikk som er spesielt relevant for dette utvalget.

Sak 04/14: Orienteringer

- a. NN oppnevnt av MKR som nytt varamedlem for perioden 2014-2015
- b. Årsplan for Skaperverk og bærekraft i 2014
- c. Oppdateringer fra MKR og KISP.
- d. Konkretisering av virksomhetsplanen for 2014
- e. Samarbeid mellom Nord/sør-info og Samarbeid menighet og misjon (SMM)
- f. Kirkemøte 3.-8. april 2014 i Kristiansand. Fastegudstjeneste på søndagen:
- g. Evt. andre relevante orienteringer ved utvalgsmedlemmer
 - KFUK-KFUM har lansert kampanje om bred økonomisk boikott av Israel, se <http://www.kfuk-kfum-global.no/freepalestine/>
 - KNs fasteaksjon 6.-8. mars. NRK er involvert i fasteaksjonsgudstjeneste i Kristiansand 6. mars <http://fasteaksjonen.no/>
 - Utvalget melder ønske om orientering fra Busan på neste møte, samt diskusjon om hvordan Nord/sør-info jobber videre med utfordringene derifra.

Sak 05/14: Søknad om ny rammeavtale for informasjonsstøtte fra Norad

Utvalget ble informert om arbeidet som gjøres opp mot søknad om ny 4-årig rammeavtale for informasjonsstøtte, for perioden 2015 til og med 2018. Utvalget diskuterte ”best case” eksempler fra Nord/sør-infos virksomhet og tok opp ulike momenter som vil være viktig å ta med i strategiprosesser framover.

Momenter fra diskusjonen:

- Nord/sør-infos rolle: Viktig med tydelig identitet og forståelse av egenverdi. I hvilken grad skal vi spille en koordinerende rolle og henvise til arbeid som gjøres i organisasjoner, eller utvikle egne tiltak, eller sette agendaen og bidra til offentlig debatt?
- Noen **suksesseksempler**:
 - o Klimavalg 2013: god synlighet, godt og bredt samarbeid. For øvrig viktig å informere menighetene godt før man går tungt ut i media, slik at de er forberedt.
 - o Syng Håp: Løftet fram Sør-bidrag som beriker vårt gudstjenesteliv, har satt spor ved å få flere salmer inn i salmeboka.
 - o Kairos-dokument og Positiv-heftet: Begge var eksempler på pionerarbeid som var med på å sette agenda.
- Relasjoner til andre aktører:
 - o Materiale blir ofte bedre og spennende, samt når større målgrupper med samarbeid på tvers.

- Bør sikre gode kommunikasjonskanaler med relevante aktører, eksempelvis Verbum og IKO.
- Viktig med fremadrettet blikk:
 - Hva skjer de neste fire årene (Reformasjonsjubileum, avslutning av tiår for bærekraft og skaperverk, m.m.)
 - Trendanalyse, forståelse av hva slags landskap vi kommer til å jobbe i
- Valg av **metode**: Hvordan få ut budskapet vårt? Vi skal sette agenda i offentlig debatt, samt aktør som mobiliserer til engasjement, handling og aktive samfunnsborgere. Hvordan gjør vi dette?
 - **Kartlegge internettvaner**: Trykksaker blir ofte lagt bort i en skuff, derfor er det viktig å satse på nett. For å gjøre det, må vi vite hvilke nettressurser menigheten bruker til ulikt arbeid. Kanaler for trosopplæring er for eksempel www.ungdomsarbeid.no, www.kirken.no/ressursbanken, www.barnogtro.no.
 - Viktig å bruke ulike språk – ikke bare det intellektuelle, men appellere til ”hele mennesket” ved bruk av ulike uttrykk, slik som liturgi, film, foredrag, workshop, kunst, m.m.
 - Publisering av materiale – vurder om det skal trykkes bør gjøres i samarbeid med forlag.

Vedtak: Utvalget ber sekretariatet om å jobbe videre med innspillene, og ber om å få saken igjen på møtet i mai.

Sak 06/14: Nye nettsider – kommunikasjonsplattform

Susanne Lende informerte om kirkenett-prosjektet og arbeidet med å overføre/integrere innholdet fra kui.no til de nye kirken.no nettsidene. Utvalget ble bedt om å komme med innspill på 1) hvilket innhold det er særlig viktig å videreføre fra kui.no til kirken.no, 2) hvilket innhold som er mindre viktig å videreføre, og 3) relevansen og nytten til Liturgidatabasen.

Momenter fra samtalen:

- [Kui.no](http://kui.no) har såpass dårlig besøksstatistikk at innholdet vil fases over på kirken.no på undersider om internasjonale spørsmål.
- Det bør gjøres et stykke redigeringsarbeid for å sikre at det mest relevante innholdet overføres til kirken.no. Viktig å bevare «gullkornene».
- Ettersom mye av virksomheten blir digitalisert, er det desto viktigere at det er gode verktøy for å finne relevant materiale på nett. Behov for forenkling, nøye gjennomtenkning på hvilket materiale som skal ligge hvor – eksempelvis i forhold til gronnkirke.no.
- Liturgidatabasen:
 - Viktig at det finnes noe tilgjengelig liturgisk materiale på norsk med nord/sør-tema, også for
 - Menighetene har nå utarbeidet sin gudstjeneste-mal, og begynner å bli klare for å søke opp egne/nye forbønner. Viktig at liturgiledd med nord/sør-info er lett tilgjengelig, bør synliggjøres der liturgiboken ligger på nettet.
 - Spørsmål om felles liturgidatabase med bidrag fra flere organisasjoner. Dette kan bli rotete – en database bør heller henvise til lenker til andre nettsider hvor ytterligere materiale finnes.
 - Ønskelig at vi fortsatt tilgjengeliggjør det materialet som kommer fra vårt globale økumeniske fellesskap.

Vedtak: Utvalget ber sekretariatet om å ta innspillene som kom fram i diskusjonen til orientering.

Sak 07/14: Behandling av søknader om prosjektstøtte

a) **Søknad fra menighetene i Vestre Aker prosti** om støtte til konfirmantfestival

Vedtak: Det bevilges 15 000 kr under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan for 2014 (tiltak 2: Kirkelig refleksjon om Nord/sør-spørsmål).

b) **Søknad fra Areopagos** om støtte til One Body Scandinavian Tour

Vedtak: Det bevilges 15 000 kr under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan for 2014 (tiltak 4: Vennskapssamarbeid, utveksling og dialog).

c) **Søknad fra Bømlo Folkehøyskole** om støtte til Fredsfestival 2014

Vedtak: Det bevilges 15 000 kr under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan for 2014 (tiltak 2: Kirkelig refleksjon om Nord/sør-spørsmål).

d) **Søknad fra Korsvei** om støtte til fordypningsdag: Penger på bedre veier

Vedtak: Det bevilges 3 500 kr under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan for 2014 (tiltak 2: Kirkelig refleksjon om Nord/sør-spørsmål).

e) **Søknad fra Ungdomsgruppa StepOut** om støtte til filmproduksjon fra studietur til Tanzania

Vedtak: Det bevilges 15 000 kr under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan for 2014 (tiltak 4: Vennskapssamarbeid, utveksling og dialog).

f) **Søknad fra Haugaland KFUK-KFUM** om besøk fra Young Peace Performers

Vedtak: Det bevilges 15 000 kr under henvisning til KUIs retningslinjer for tildeling av informasjonsstøtte og virksomhetsplan for 2014 (tiltak 2: Kirkelig refleksjon om Nord/sør-spørsmål).

Sak 08/14: Valg av leder for utvalget

Siden kun tre medlemmer var til stede ved dette møtet, ønsket utvalget å utsette valg av leder til neste møte.

Vedtak: Saken utsettes til neste møte.

Sak 09/14: Møtedatoer for høsten 2014

Vedtak: Utvalget ber sekretariatet om å sende ut forslag til høstens møtedatoer på e-post.

Sak 10/14: Eventuelt

Ingen saker.

Sak 11/15: Møtekritikk

Utvalget takket for godt forberedte sakspapirer. Det er bra at innstillingene til søknadene er godt forberedt, og at eventuelle uklarheter har blitt oppklart i forkant av møtet. Noen av sakene bærer preg av noe usikkerhet rundt utvalgets oppgave og

rolle. Det er kritisk at kun tre ordinære medlemmer var til stede på møtet, og det bør arbeides for å sikre god deltagelse på fremtidige møter.

Med vennlig hilsen

Kristian Larsen
utvalgsleder

Janne Dale Hauger
rådgiver